

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., v právní věci žalobce **T. B. H.**, zastoupeného Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalované **Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců** se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, o přezkoumání rozhodnutí žalované č. j. MV-19543-9/SO-2015 ze dne 25. 6. 2015, ve věci povolení k trvalému pobytu,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou ze dne 30. 7. 2015 domáhá přezkoumání rozhodnutí žalované č. j. MV-19543-9/SO-2015 ze dne 25. 6. 2015, jímž bylo k žalobcovu odvolání změněno rozhodnutí Ministerstva vnitra – odboru azylové a migrační politiky č. j. OAM-15121-16/TP-2014. Prvostupňovým rozhodnutím byla žádost žalobce o povolení k trvalému pobytu na území České republiky zamítnuta dle ustanovení § 87k odst. 1 písm. a), jakož i písm. b) zákona č. 326/1999 Sb.,

o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPC“). Druhostupňovým rozhodnutím byla žádost zamítnuta toliko dle ustanovení § 87k odst. 1 písm. b) citovaného zákona, tj. proto, že se žadatel dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k trvalému pobytu tím, že účelově uzavřel manželství.

Žalobce v žalobě uvedl, že použití § 87k odst. 1 písm. b) ZPC není na místě. Aby mohl správní orgán toto ustanovení použít, nepostačí mu prokázat obcházení zákona, ale též i skutečnost, že úmysl žadatele směřoval právě k získání povolení k trvalému pobytu. Dle žalobce je podstatné, že žalobce podal 12. 11. 2012 žádost o povolení k trvalému pobytu po pěti letech nepřetržitého pobytu na území ČR podle § 68 ZPC a až v průběhu řízení uzavřel sňatek s polskou občankou. Sňatkem se jeho původní žádost stala zjevně právně nepřípustnou, nicméně správní orgán ji překvalifikoval na žádost podle § 87g ZPC. Žalobce však z opatrnosti podal 20. 8. 2014 novou žádost dle § 87h ZPC, které se týká toto řízení. Z uvedeného je zřejmé, že uzavření manželství nebylo motivováno snahou získat povolení k pobytu, neboť rozhodnou skutečností pro jeho získání bylo uplynutí pěti let nepřetržitého pobytu na území ČR a nikoli manželství žalobce. Žalobce dále namítal, že jeho žádost byla zamítnuta na základě výpovědí, které on a jeho manželka učinili v řízení o žádosti o povolení k přechodnému pobytu. V protokole při seznámení s podklady rozhodnutí byly tyto výsledky (v rámci celého spisu) z podkladů rozhodnutí vyloučeny. Přestože byly ve spise založeny, žalobce nemohl vědět, že následně budou podkladem pro rozhodnutí. Žalobce má dále za to, že protokoly o výsledcích z jiného řízení nemohou být v projednávané věci použity jako důkaz, neboť tyto výsledky byly učiněny za účelem zjištění skutečného stavu v jiném řízení. Kdyby žalobce věděl, že mohou být užity v jiném řízení, využil by práva na právní pomoc. Protože žalobce nebyl informován, že mohou být užity v jiném řízení, jsou v jiném řízení nepoužitelné.

Žalovaná ve vyjádření k žalobě ze dne 15. 9. 2015 uvedla, že se ztotožnila se závěrem prvostupňového orgánu, že shromážděnými podklady bylo prokázáno, že se žalobce dopustil obcházení ZPC tím, že dne 25. 4. 2014 uzavřel účelově manželství s paní A. K. B. s cílem získat povolení k trvalému pobytu, a proto byl dán zákonný důvod k zamítnutí jeho žádosti podle ustanovení § 87k odst. 1 písm. b) ZPC. Žalobci byla dána možnost seznámit se se všemi podklady rozhodnutí, jimiž byly veškeré dokumenty založené ve spise. Skutečnost, že jako důkaz může sloužit i část jiného spisu (např. protokol) vyplývá i z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 23/2011-88 ze dne 11. 11. 2011.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba důvodná není.

Ze správních spisů bylo zjištěno, že žalobce podal dne 20. 8. 2014 žádost o povolení k trvalému pobytu v pozici rodinného příslušníka občana Evropské unie, a to dle § 87h odst. 1 písm. a) ZPC, tedy z důvodu, že uplynulo 5 let jeho nepřetržitého pobytu na území ČR. K žádosti připojil mj. oddací list, z něž plyne, že dne 25. 4. 2014 uzavřel v Bohumíně sňatek K.A. B. Prvostupňový orgán opatřil podklady,

z nichž mj. plyne, že žalobce má dva záznamy o spáchání úmyslných trestných činů v rejstříku trestů a že na území ČR pobývá od 16. 8. 2007. Správní orgán pojal do spisu rovněž kopie protokolu o výsledku žalobce a jeho manželky ve věci správního řízení o žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka EU z července 2014. Dle protokolu ze dne 16. 10. 2014 se žalobce seznámil s podklady pro vydání rozhodnutí, které sestávaly z jeho žádosti, materiálů cizinecké policie, materiálů azylové evidence OAMP MV ČR a vyjádření účastníka řízení. Dle protokolu ze dne 5. 11. 2014 se s podklady pro vydání rozhodnutí seznámil právní zástupce žalobce, kdy těmito podklady byly žádost, materiály cizinecké policie, materiály azylové evidence OAMP MV ČR, kromě spisu o žádosti o přechodný pobyt, vedený pod č. j. OAM-7362/PP-2014, a vyjádření účastníka řízení. Rozhodnutím ze dne 11. 11. 2014 byla žádost žalobce zamítnuta jednak dle § 87k odst. 1 písm. a) ZPC, kdy správní orgán dospěl s ohledem na jeho dosavadní trestnou činnost k závěru, že by mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek, jednak dle § 87k odst. 1 písm. b) ZPC, kdy správní orgán dospěl k závěru, že žalobce uzavřel účelové manželství s cílem získat povolení k trvalému pobytu. Pokud se týče účelového uzavření manželství, vycházel správní orgán z výpovědí žalobce a jeho manželky, které učinili žalobce 8. 7. 2014 a jeho manželka 9. 7. 2014 (ačkoli byla předvolána již na 8. 7. 2014) v rámci řízení o žádosti o povolení k přechodnému pobytu, vedeném pod sp. zn. OAM-7362/PP-2014. V obou výpovědích se objevila řada rozporů – ohledně otázek kdo navrhl svatbu, co měli oblečeno na svatbě, informace o rodičích novomanželů, informace o společných zájmech a slavení svátků, jakož i neznalost roku narození žalobce ze strany jeho manželky. Z obou výpovědí tak vyplynulo, že manželé nesdílejí společnou domácnost a nevedou společný život, neboť se neshodli ve většině rozhodných otázek. Z výpovědi manželky žalobce pak vyplynulo, že jí žalobce za sňatek sliboval vlastní obchod, z čehož správní orgán též dovozoval úmysl získat neoprávněně trvalý pobyt. Žalobce podal dne 24. 11. 2014 proti prvostupňovému rozhodnutí odvolání, kde namítal, že prvostupňový orgán vycházel z materiálů z řízení o žádosti o povolení k přechodnému pobytu, ačkoli při seznámení s podklady dne 5. 11. 2014 bylo žalobci sděleno, že spis o žádosti o přechodný pobyt součástí podkladů rozhodnutí není. Proto se k těmto věcem žalobce nemohl vyjádřit. Samotný výsledek žalobce a jeho manželky v řízení o žádosti o povolení přechodného pobytu nemohou sloužit jako podklad pro řízení o trvalém pobytu, neboť byly dle úvodních statí, v protokolech obsažených, pořízeny pro řízení o žádosti o povolení k přechodnému pobytu, nikoli pro účely jiných řízení. Žalobce dále namítl, že nebyl prokázán jeho úmysl získat obcházením zákona povolení k trvalému pobytu, aniž uvedl jakékoli skutečnosti ohledně jiného cíle, jaký uzavřením manželství sledoval. Dne 14. 4. 2015 nahlížel zástupce žalobce do spisu. Napadeným rozhodnutím bylo prvostupňové rozhodnutí změněno a žádost byla nově zamítnuta jen podle ustanovení § 87k odst. 1 písm. b) ZPC. Žalovaný uvedl, že nelze považovat za procesní vadu skutečnost, že protokoly o výsledcích nebyly výslovně uvedeny ve výčtu podkladů pro rozhodnutí, jestliže byly nepochybně založeny ve spise. Vyloučení spisu sp. zn. OAM-7362/PP-2014 v protokole o nahlížení znamenalo toliko, že tento spis není „spojen“ s předmětným řízením. V řízení o žádosti o přechodný pobyt měl žalobce možnost nechat se zastupovat, ale svého práva nevyužil. Na toto právo nemá žádný vliv, zda z výpovědi vychází správní orgán v jiném řízení. Žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As

23/2011-88 ze dne 11. 11. 2011, dle něhož mohou části jiného spisu sloužit jako listinný důkaz v řízení. Navíc výpověď k okolnostem uzavření manželství je svým způsobem neopakovatelný úkon, neboť v následných výsleších by na shodné otázky již manželé mohli odpovídat po vzájemné domluvě shodně v rozporu s realitou. Ohledně „účelovosti“ uzavřeného manželství je podstatné, že jím chtěl žalobce získat pobytové oprávnění, které dosud neměl a na které by jinak neměl nárok. Závěry prvostupňového orgánu ohledně hrozby závažného narušení veřejného pořádku neshledal žalovaný přesvědčivými, proto napadené rozhodnutí změnil, jak výše uvedeno.

Podle § 87h odst. 1 písm. a) ZPC Ministerstvo vydá rodinnému příslušníkovi občana Evropské unie na jeho žádost povolení k trvalému pobytu po 5 letech jeho nepřetržitému přechodnému pobytu na území.

Podle § 87k odst. 1 písm. b) ZPC Ministerstvo žádost o povolení k trvalému pobytu zamítne, jestliže se žadatel dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k trvalému pobytu, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství.

Podle § 50 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, podklady pro vydání rozhodnutí mohou být zejména návrhy účastníků, důkazy, skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti, podklady od jiných správních orgánů nebo orgánů veřejné moci, jakož i skutečnosti obecně známé.

Pokud se týče námitky nedostatečného zjištění úmyslu žadatele, zda cílil uzavřením fingovaného manželství k neoprávněnému získání povolení k trvalému pobytu, je třeba přiznat, že rozhodnutí obou stupňů jsou v tomto ohledu strohá, nicméně dle názoru soudu způsobilá k přezkumu, a to z následujících důvodů: Je třeba předně přisvědčit žalobci, že v případě zamítnutí žádosti podle § 87k odst. 1 písm. b) ZPC je třeba prokázat nejen obcházení zákona, ale i úmysl tímto obcházením zákona získat povolení k trvalému pobytu. Úmysl, jakožto vnitřní hnutí mysli, lze v řízení seznat – pokud není účastníkem přiznán – toliko ze skutečností vnějšího světa, jejichž prostřednictvím se navenek projevuje. Právě tyto skutečnosti byly správními orgány v řízení dostatečně zjištěny a v řízení popsány. Správní orgány zjistily, že manželství žalobce s polskou stání občankou bylo uzavřeno fingovaně, kdy manželé nesdílejí společnou domácnost ani se neshodují co do podstatných záležitostí, které tvoří obvyklou náplň manželského soužití. Žalobce ostatně ani nezpochybňuje zjištění správních orgánů ohledně fingovanosti jeho manželství. Za situace, kdy fingované manželství ve spojení s právní úpravou umožňuje dosáhnout cizinci na pobytové oprávnění, které dosud neměl a na které by jinak neměl nárok, je tím úmysl cizince dán. Cizinec může ovšem i v takovém případě tvrdit a prokazovat, že fingoval manželství za jiným účelem, ovšem to se v projednávané věci nestalo. V odvolání bylo pouze uvedeno, že úmysl nebyl prokázán. Teprve v žalobě žalobce tvrdí, že cílem jeho manželství nemohlo být získání pobyтового oprávnění, neboť na pobytové oprávnění měl nárok i bez uzavřeného manželství, protože pobýval na území ČR nepřetržitě déle než pět let,

čímž splnil podmínku stanovenou v § 68 ZPC. Toto tvrzení žalobce je ovšem v rozporu se zákonem. Právě s ohledem na to, že byl opakovaně odsouzen za úmyslné trestné činy, jeho žádost v režimu § 68 a násl. ZPC by nemohla být úspěšná, neboť nesplňoval podmínku trestní zachovalosti ve smyslu § 75 odst. 1 ve spojení s § 174 ZPC. Právě sňatkem s občankou členského státu Evropské unie mohl této podmínce, kterou nesplňoval, uniknout. Soud shrnuje výše uvedené tak, že úmysl žadatele získat povolení k trvalému pobytu dle § 87k odst. 1 písm. b) se má za prokázaný, jestliže je zjištěno, že 1) účelově uzavřel manželství nebo jinak obcházel zákon, 2) s uzavřeným manželstvím nebo jinou skutečností – pokud by nebyla učiněna *in fraudem legis* – zákon spojuje právo dosáhnout na požadované pobytové oprávnění, na něž by jinak žadatel nedosáhl, a 3) nebyl tvrzen ani prokázán jiný výlučný cíl jeho jednání, spočívající v účelovém uzavření manželství nebo jiném obcházení zákona. Uvedené tři podmínky byly v dané věci beze zbytku splněny.

Pokud se týče námitky, že prvostupňový orgán pochybil, když při nahlížení právního zástupce do spisu v protokole uvedl, že spis o žádosti o přechodný pobyt, vedený pod č. j. OAM-7362/PP-2014, není podkladem rozhodnutí, a následně protokoly z něj učinil stěžejními podklady svého rozhodnutí, pak soud ve vztahu k prvostupňovému orgánu dává žalobci zcela za pravdu. Soud se naprosto nemůže ztotožnit s tím, jak žalovaný toto procesní pochybení ve svém rozhodnutí zlehčil s tím, že protokoly se ve spise fyzicky nacházely. Zde je třeba zdůraznit, že v protokole ze dne 5. 11. 2014 byl zástupce žalobce výslovně ujištěn, že uvedený spis je z podkladů rozhodnutí vyloučen. Za takové situace legitimně předpokládal, že obsah tohoto spisu nebude podkladem rozhodnutí a k tomuto se nevyjadřoval. Vycházel-li následně prvostupňový orgán z obsahu tohoto spisu, jako ze stěžejního důkazu, upřel tím žalobci právo vyjádřit se k podkladům řízení a zatížil své řízení vadou. Nicméně soud podotýká, správní řízení tvoří jeden celek do pravomocného rozhodnutí; vady řízení nebo rozhodnutí v I. stupni lze odstranit v řízení odvolacím (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 A 124/2000-39 ze dne 28. 5. 2003, publ. pod č. 5/2003 Sb. r. NSS). Jak vyplývá z obsahu odvolacího spisu, prostor k seznámení se se sporným spisem i k vyjádření se k němu žalobce v odvolacím řízení dostal, takže vada prvostupňového řízení tím byla zhojena.

Pokud se týče námitky, že protokoly o výsledcích z jiného řízení nemohou být užity v jiném řízení, pak tato námitka je ve zřejmém rozporu s dikcí výše citovaného § 50 odst. 1 správního řádu, který jako s podklady rozhodnutí výslovně počítá se skutečnostmi známými správnímu orgánu z úřední činnosti či podklady od jiných správních orgánů nebo orgánů veřejné moci. K této námitce se ostatně na obdobném skutkovém půdorysu vyjádřil již Městský soud v Praze v rozsudku č. j. 9 Ca 23/2007-36 ze dne 31. 3. 2009, publikovaném pod č. 2645/2012 Sb. r. NSS, kdy uvedl: „*Za skutečnosti známé správnímu orgánu z jeho vlastní úřední činnosti, které mohou být podkladem pro rozhodnutí správního orgánu (§ 50 odst. 1 správního řádu z roku 2004), lze v řízení o žádosti cizince o povolení k trvalému pobytu považovat zjištění o účelovosti manželství cizince učiněná správním orgánem v průběhu řízení o dříve podaných (a obsahově zcela totožných) žádostech téhož cizince, která jsou zachycená v pravomocných rozhodnutích správního orgánu o těchto předchozích žádostech.*“ Obdobně judikoval i Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 4 As

23/2011-88 ze dne 11. 11. 2011, jehož se dovolával žalovaný. S těmito závěry správních soudů se podepsaný soud zcela ztotožňuje a dodává, že žalobce se nemůže dovolávat své neznalosti zákona ohledně toho, co může být podkladem rozhodnutí, aby tím zdůvodnil, že byl dotčen na svém právu nechat se právně zastoupit. Toto právo v řízení o žádosti p povolení k přechodnému pobytu mu nikdo neupíral, a to, že ho nevyužil pro svou neznalost zákona, nečiní protokoly v daném řízení učiněné, nevyužitelné v jiných správních řízeních.

Krajský soud z výše uvedených důvodů žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy procesně úspěšnému žalovanému v tomto řízení nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku je **možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Krajský soud v Ostravě
dne 14. září 2017

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu